

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**TURIZAM NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO U PERIODU
OD 2017. DO 2023. GODINE**

Sarajevo, april/travanj 2024. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

Direktor:

Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

Sektor za planiranje društveno-ekonomskog razvoja

Pomoćnica direktora:

Ermina Čatić, dipl.ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Ajla Husić, Mr.ecc.

Sadržaj

Uvodne napomene	4
1. Smještajni kapaciteti.....	5
1.1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	5
1.2. Broj soba.....	6
1.3. Broj ležaja.....	7
2. Turisti.....	9
2.1. Broj domaćih turista	9
2.2. Broj stranih turista	10
2.3. Ukupan broj turista	11
3. Noćenja.....	14
3.1. Broj noćenja domaćih turista	14
3.2. Broj noćenja stranih turista.....	15
3.3. Ukupan broj noćenja.....	17
4. Iskorištenost kapaciteta i prosječna dužina boravka.....	20
5. Uporedni pokazatelji.....	22
5.1. Uporedni pregled stopa rasta pokazatelja turizma.....	23
6. Ocjena 2023.....	25
Pregled tabela	27
Pregled grafova.....	27

Uvodne napomene

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, odnosno Sektora za planiranje društveno-ekonomskog razvoja, pripremljen je materijal "Turizam na području Kantona Sarajevo u periodu od 2017. do 2023. godine".

Materijal sadrži: uvodne napomene, podatke o smještajnim kapacitetima, turistima, noćenjima, iskorištenosti kapaciteta i prosječnoj dužini boravka turista, uporedne pokazatelje, ocjenu turizma 2023., kao i pregled tabela i grafova.

Svaki od ovih elemenata daje se za svaku godinu od 2017. do 2023. godine, kao i za nivo općina, Grada i Kantona Sarajevo.

Date su i strukture, indeksi i komparacije.

U općini Ilijaš nisu evidentirani turistički kapaciteti za posmatrani period.

Za izradu materijala korišteni su podaci Federalnog zavoda za statistiku i dokumentacija Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

1. Smještajni kapaciteti

1.1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Na području Kantona Sarajevo, krajem 2023. godine, postoji 141 poslovnih jedinica sa smještajnim kapacitetima. To je za 22 poslovne jedinice manje nego 2017. godine, što rezultira prosječnom negativnom stopom rasta od -2,0%.

Posmatrajući osam kantonalnih općina, broj poslovnih jedinica u 2023. godini se kreće od 5-56. Najviše je poslovnih jedinica u općinama Stari Grad (56), Ilidža (27) i Centar (24). Njihovo učešće u ukupnom broju poslovnih jedinica Kantona iznosi Stari Grad 39,7%, Ilidža 19,1% i Centar 17,0% a najmanje je u Vogošći 3,5%, Hadžići 4,3% i Trnovo 5,0%.

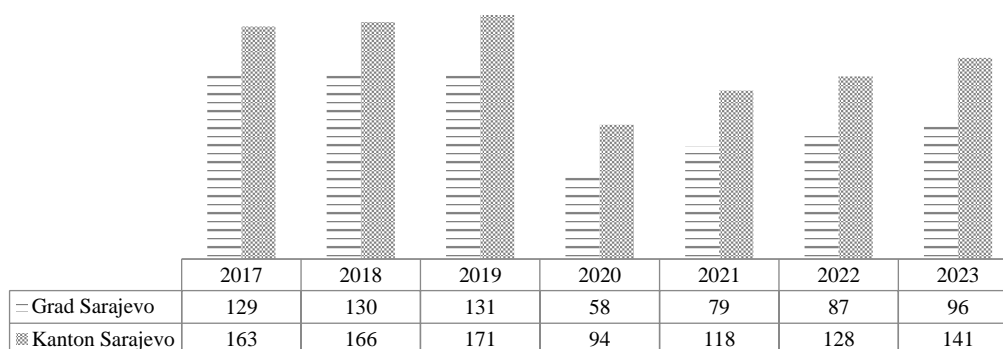
U 2023. godini većina općina bilježi povećanje poslovnih jedinica u odnosu na 2017. godinu, osim općine Stari Grad koja bilježi smanjenje za 36,4% i Novi Grad 33,3%.

U 2023. godini u Gradu Sarajevu smješteno je 68,1% poslovnih jedinica, a prosječna godišnja stopa rasta od 2017. do 2023. godine je negativna -4,1%.

Tabela 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	88	82	80	27	43	47	56	-6,3	63,6
Centar	21	26	30	18	22	23	24	1,9	114,3
Novo Sarajevo	8	9	8	5	6	8	8	0,0	100,0
Novi Grad	12	13	13	8	8	9	8	-5,6	66,7
Grad Sarajevo	129	130	131	58	79	87	96	-4,1	74,4
Ilidža	26	26	29	22	25	26	27	0,5	103,8
Vogošća	4	4	4	4	4	5	5	3,2	125,0
Hadžići	2	4	5	5	5	5	6	17,0	300,0
Ilijaš									
Trnovo	2	2	2	5	5	5	7	19,6	350,0
Kanton Sarajevo	163	166	171	94	118	128	141	-2,0	86,5

Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Graf 1.

Tabela 2. Smještajni kapaciteti (poslovne jedinice) - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	54,0	49,4	46,8	28,7	36,4	36,7	39,7
Centar	12,9	15,7	17,5	19,1	18,6	18,0	17,0
Novo Sarajevo	4,9	5,4	4,7	5,3	5,1	6,3	5,7
Novi Grad	7,4	7,8	7,6	8,5	6,8	7,0	5,7
Grad Sarajevo	79,1	78,3	76,6	61,7	66,9	68,0	68,1
Ilidža	16,0	15,7	17,0	23,4	21,2	20,3	19,1
Vogošća	2,5	2,4	2,3	4,3	3,4	3,9	3,5
Hadžići	1,2	2,4	2,9	5,3	4,2	3,9	4,3
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,2	1,2	1,2	5,3	4,2	3,9	5,0
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1.2. Broj soba

Kanton Sarajevo u 2023. godini, u smještajnim kapacitetima raspolaže sa 4.834 sobe, što je za 584 sobe ili 10,8% manje u odnosu na 2017. godinu.

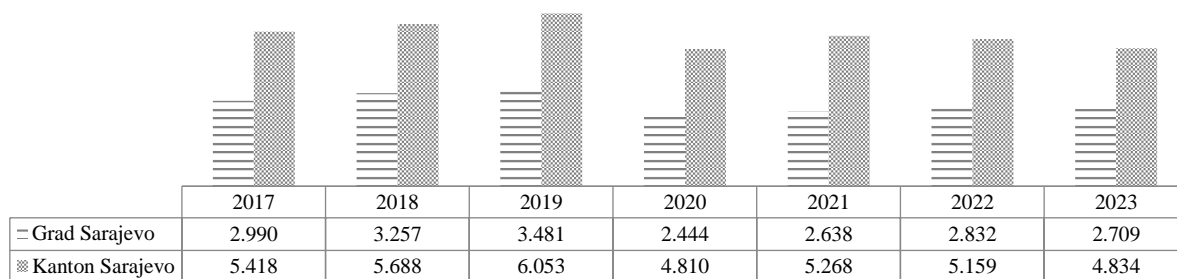
Najveći broj soba je na općini Ilidža, 1.746, čije je učešće u ukupnom broju soba Kantona 36,1%. Najmanje soba je u općini Vogošća, 98, odnosno učešće od 2,0%. U periodu od 2017. do 2023. broj soba u Kantonu Sarajevo je opadao prosječno godišnje za 1,6%. Pozitivnu stopu rasta soba tokom posmatranog perioda bilježe općine Centar, Novi Grad, Hadžići i Trnovo.

Učešće soba u smještajnim kapacitetima Grada u ukupnom broju raspoloživih soba Kantona Sarajevo 2023. godine je oko 56,0%. Tokom posmatranog perioda, učešće soba na području gradskih općina u ukupnom broju soba u KS, je varirao. U periodu od 2017. godine do 2019. godine broj soba raste iz godine u godinu, dok u 2020. bilježi pad zbog pandemije COVID-19. Od 2021. do 2023. godine također bilježi negativnu stopu rasta, odnosno smanjenje broja soba iz godine u godinu.

Tabela 3. Broj soba

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	1.287	1.251	1.248	695	859	913	1.038	-3,0	80,7
Centar	847	1.117	1.165	965	1.005	977	884	0,6	104,4
Novo Sarajevo	458	468	549	350	310	492	344	-4,0	75,1
Novi Grad	398	421	519	434	464	450	443	1,5	111,3
Grad Sarajevo	2.990	3.257	3.481	2.444	2.638	2.832	2.709	-1,4	90,6
Ilidža	2.081	2.127	2.255	2.024	2.228	1.882	1.746	-2,5	83,9
Vogošća	170	99	103	102	102	102	98	-7,6	57,6
Hadžići	82	91	99	114	161	157	133	7,2	162,2
Ilijaš									
Trnovo	95	114	115	126	139	186	148	6,5	155,8
Kanton Sarajevo	5.418	5.688	6.053	4.810	5.268	5.159	4.834	-1,6	89,2

Broj soba

Graf 2.

Tabela 4. Broj soba - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	23,8	22,0	20,6	14,4	16,3	17,7	21,5
Centar	15,6	19,6	19,2	20,1	19,1	18,9	18,3
Novo Sarajevo	8,5	8,2	9,1	7,3	5,9	9,5	7,1
Novi Grad	7,3	7,4	8,6	9,0	8,8	8,7	9,2
Grad Sarajevo	55,2	57,3	57,5	50,8	50,1	54,9	56,0
Ilidža	38,4	37,4	37,3	42,1	42,3	36,5	36,1
Vogošća	3,1	1,7	1,7	2,1	1,9	2,0	2,0
Hadžići	1,5	1,6	1,6	2,4	3,1	3,0	2,8
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,8	2,0	1,9	2,6	2,6	3,6	3,1
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1.3. Broj ležaja

Kanton Sarajevo u 2023. godini, u smještajnim kapacitetima ima 13.541 ležaja. Na području Kantona Sarajevo u odnosu na 2017. godinu, broj ležaja se povećao za 1.710. U 2023. najveći broj ležaja je na općini Ilidža, 5.581, čije učešće u ukupnom broju ležaja Kantona iznosi 41,2%, zatim u općini Stari Grad koja raspolaže sa 2.361 ležaja i učestvuje u ukupnom broju ležaja Kantona sa 17,4%.

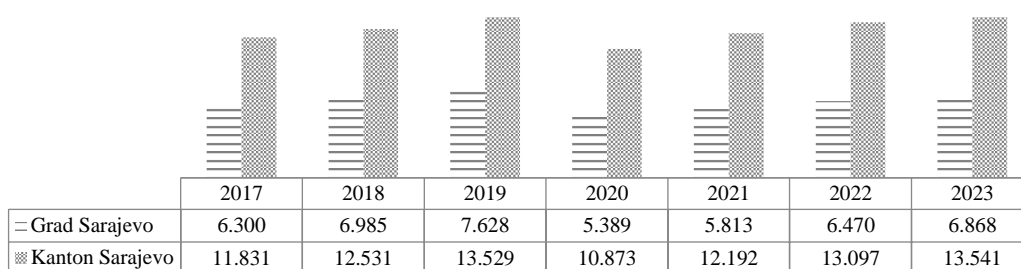
Grad Sarajevo u 2023. godini u smještajnim kapacitetima raspolaže sa 6.868 ležaja, što je 50,7% od ukupnog broja ležaja KS.

U posmatranom periodu broj ležaja KS rastao je se godišnje po stopi od 1,9%, odnosno u 2023. povećao se za 14,5% u odnosu na 2017. godinu.

Tabela 5. Broj ležaja

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	2.903	2.860	2.842	1.509	1.862	2.176	2.361	-2,9	81,3
Centar	1.732	2.304	2.524	2.062	2.163	2.215	2.324	4,3	134,2
Novo Sarajevo	793	813	1.126	881	791	1.040	1.154	5,5	145,5
Novi Grad	872	1.008	1.136	937	997	1.039	1.029	2,4	118,0
Grad Sarajevo	6.300	6.985	7.628	5.389	5.813	6.470	6.868	1,2	109,0
Ilidža	4.810	4.890	5.204	4.713	5.497	5.542	5.581	2,1	116,0
Vogošća	313	192	212	209	209	272	257	-2,8	82,1
Hadžići	233	251	270	305	368	368	376	7,1	161,4
Ilijaš									
Trnovo	175	213	215	257	305	445	459	14,8	262,3
Kanton Sarajevo	11.831	12.531	13.529	10.873	12.192	13.097	13.541	1,9	114,5

Broj ležaja

Graf 3.

Tabela 6. Broj ležaja - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	24,5	22,8	21,0	13,9	15,3	16,6	17,4
Centar	14,6	18,4	18,7	19,0	17,7	16,9	17,2
Novo Sarajevo	6,7	6,5	8,3	8,1	6,5	7,9	8,5
Novi Grad	7,4	8,0	8,4	8,6	8,2	7,9	7,6
Grad Sarajevo	53,2	55,7	56,4	49,6	47,7	49,4	50,7
Ilidža	40,7	39,0	38,5	43,3	45,1	42,3	41,2
Vogošća	2,6	1,5	1,6	1,9	1,7	2,1	1,9
Hadžići	2,0	2,0	2,0	2,8	3,0	2,8	2,8
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,5	1,7	1,6	2,4	2,5	3,4	3,4
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2. Turisti

2.1. Broj domaćih turista

Kanton Sarajevo je u 2023. godini posjetilo 120.601 domaćih turista. Najviše domaćih turista je boravilo na općini Ilidža, 48.830 i njihovo učešće u ukupnom broju domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 40,5%. Od ukupnog broja domaćih turista koji su posjetili područje KS, u općini Centar boravilo je 16,9% turista, Hadžićima 11,4%, Starom Gradu 10,1%, Novom Gradu 7,2%, u Novom Sarajevu boravilo je 7,1%, Trnovu 5,6% i u Vogošći 1,2%.

U 2017. godini Kanton je posjetilo 59.850 domaćih turista. Najveće učešće domaćih turista u ukupnom broju turista koji su posjetili Kanton imala je općina Ilidža, 26,3%, a najmanje općina Hadžići, 0,6%.

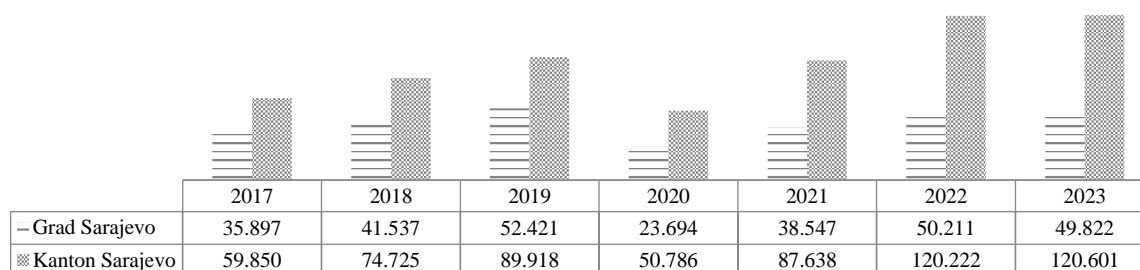
Broj domaćih turista u Kantonu Sarajevo u periodu od 2017. do 2023. godine se povećao prosječno godišnje po stopi od 10,5%. Također broj domaćih turista u 2023. godini je veći za više od dva puta u odnosu na 2017. godinu. Najznačajnije povećanje posjeta domaćih turista bilježi općina Hadžići koja je u 2017. godini zabilježila 339 posjeta, a u 2023. godini 13.782.

Učešće domaćih turista Grada u Kantonu Sarajevo se smanjilo na 41,5% u 2023. godini u odnosu na 2017. godinu kada je iznosilo 60,0%.

Tabela 7. Broj domaćih turista

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	12.258	13.924	14.195	7.574	11.329	13.639	12.133	-0,1	99,0
Centar	10.964	13.188	18.795	8.982	16.344	19.722	20.421	9,3	186,3
Novo Sarajevo	7.831	9.392	10.137	3.494	4.029	7.265	8.601	1,3	109,8
Novi Grad	4.844	5.033	9.294	3.644	6.845	9.585	8.667	8,7	178,9
Grad Sarajevo	35.897	41.537	52.421	23.694	38.547	50.211	49.822	4,8	138,8
Ilidža	15.743	24.907	26.900	17.263	31.504	48.112	48.830	17,6	310,2
Vogošća	4.058	3.144	2.466	983	1.082	1.406	1.440	-13,8	35,5
Hadžići	339	2.196	4.552	6.762	14.525	17.756	13.782	69,8	4065,5
Ilijaš	0	34	0	0	0		0		
Trnovo	3.813	2.907	3.579	2.084	1.980	2.737	6.727	8,4	176,4
Kanton Sarajevo	59.850	74.725	89.918	50.786	87.638	120.222	120.601	10,5	201,5

Broj domaćih turista

Graf 4.

Tabela 8. Broj domaćih turista - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	20,5	18,6	15,8	14,9	12,9	11,3	10,1
Centar	18,3	17,6	20,9	17,7	18,6	16,4	16,9
Novo Sarajevo	13,1	12,6	11,3	6,9	4,6	6,0	7,1
Novi Grad	8,1	6,7	10,3	7,2	7,8	8,0	7,2
Grad Sarajevo	60,0	55,6	58,3	46,7	44,0	41,8	41,3
Ilidža	26,3	33,3	29,9	34,0	35,9	40,0	40,5
Vogošća	6,8	4,2	2,7	1,9	1,2	1,2	1,2
Hadžići	0,6	2,9	5,1	13,3	16,6	14,8	11,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	6,4	3,9	4,0	4,1	2,3	2,3	5,6
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.2. Broj stranih turista

Kanton Sarajevo je u 2023. godini posjetilo 596.761 stranih turista. Najviše stranih turista je boravilo na općini Ilidža, 248.183 i njihovo učešće u ukupnom broju stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 41,6%. Od ukupnog broja stranih turista koji su posjetili KS, u Starom Gradu 20,2%, Centru je boravilo 19,9%, Novom Gradu 9,3% i u Novom Sarajevu 6,6%.

Općina Hadžići bilježi značajno povećanje posjete stranih turista u odnosu na 2017. Godinu I to za oko četiri puta više..

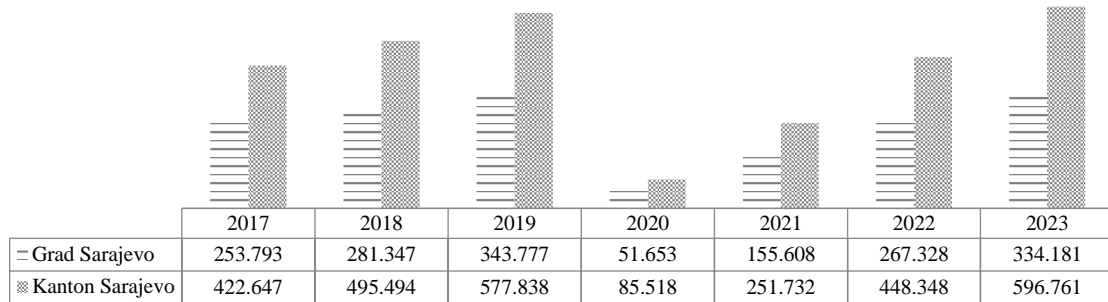
Broj stranih turista koji su posjetili Kanton u 2023. godini je za 41,2% veći nego 2017. godine, a stopa rasta u tom periodu iznosi 5,1%.

Učešće stranih turista Grada u Kantonu Sarajevo se smanjilo na 56% u 2023. godini u odnosu na 2017. godinu kada je iznosilo 60,0%.

Tabela 9. Broj stranih turista

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	110.156	123.119	125.343	17.365	51.814	91.414	120.507	1,3	109,4
Centar	89.196	91.298	129.764	24.950	74.177	112.135	119.014	4,2	133,4
Novo Sarajevo	32.213	41.476	41.292	4.448	12.761	25.045	39.096	2,8	121,4
Novi Grad	22.228	25.454	47.378	4.890	16.856	38.734	55.564	14,0	250,0
Grad Sarajevo	253.793	281.347	343.777	51.653	155.608	267.328	334.181	4,0	131,7
Ilidža	157.331	205.522	222.998	31.191	86.627	169.557	248.183	6,7	157,7
Vogošća	9.445	2.496	1.650	298	391	973	623	-32,2	6,6
Hadžići	254	4.097	7.138	1.507	8.318	8.831	10.529	70,2	4145,3
Ilijaš	0	60	12	0	0	0			
Trnovo	1.824	1.972	2.263	869	788	1.659	3.245	8,6	177,9
Kanton Sarajevo	422.647	495.494	577.838	85.518	251.732	448.348	596.761	5,1	141,2

Broj stranih turista

Graf 5.

Tabela 10. Broj stranih turista - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	26,1	24,8	21,7	20,3	20,6	20,4	20,2
Centar	21,1	18,4	22,5	29,2	29,5	25,0	19,9
Novo Sarajevo	7,6	8,4	7,1	5,2	5,1	5,6	6,6
Novi Grad	5,3	5,1	8,2	5,7	6,7	8,6	9,3
Grad Sarajevo	60,0	56,8	59,5	60,4	61,8	59,6	56,0
Ilidža	37,2	41,5	38,6	36,5	34,4	37,8	41,6
Vogošća	2,2	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1
Hadžići	0,1	0,8	1,2	1,8	3,3	2,0	1,8
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	0,4	0,4	0,4	1,0	0,3	0,4	0,5
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.3. Ukupan broj turista

Kanton Sarajevo u 2023. godini posjetilo je ukupno 717.362 turista, što je za 234.865 turista više nego 2017. godine kada je Kanton Sarajevo posjetilo 482.497 turista. Broj turista koji su posjetili Kanton u 2023. godini u odnosu na 2017. godinu je za 48,7% veći, a stopa rasta u posmatranom periodu iznosi 5,8%.

Tokom posmatranog perioda najviše turista je boravilo na općini Ilidža. U 2017. Godini učešće turista koji su posjetili općinu Ilidža u ukupnom broju posjeta turista na području Kantona je 35,9%, dok je u 2023. godini 41,4%: Najznačajnije povećanje ukupnog broja posjeta turista bilježi općina Hadžići i to za više od četiri puta u odnosu na 2017. godinu. Učešće se povećalo sa 0,1% u 2017. godini na 3,4% u 2023. godini.

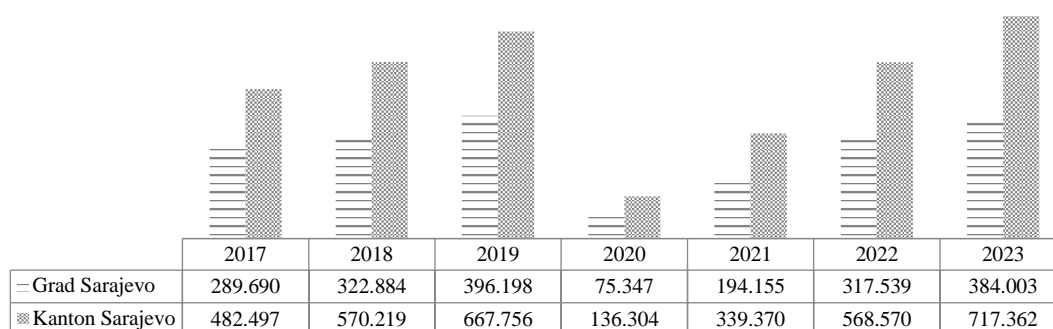
U 2023. godini Grad Sarajevo je posjetilo 384.003 turista što za 32,6% više nego u 2017. godini kada je Grad Sarajevo posjetilo 289.690 turista.

Učešće turista Grada u Kantonu Sarajevo 2023. godine je 53,5% i bilježi smanjenje u odnosu na 2017. godinu (60,0%).

Tabela 11. Ukupan broj turista

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	122.414	137.043	139.538	24.939	63.143	105.053	132.640	1,2	108,4
Centar	100.160	105.054	148.559	33.932	90.521	131.857	139.435	4,8	139,2
Novo Sarajevo	40.044	50.868	51.429	7.942	16.790	32.310	47.697	2,5	119,1
Novi Grad	27.072	30.487	56.672	8.534	23.701	48.319	64.231	13,1	237,3
Grad Sarajevo	289.690	322.884	396.198	75.347	194.155	317.539	384.003	4,1	132,6
Ilidža	173.074	230.429	249.898	48.454	118.131	217.669	297.013	8,0	171,6
Vogošća	13.503	5.640	4.116	1.281	1.473	2.379	2.063	-23,5	15,3
Hadžići	593	6.293	11.690	8.269	22.843	26.587	24.311	70,0	4099,7
Ilijaš			12	0	0		0		
Trnovo	5.637	4.879	5.842	2.953	2.768	4.396	9.972	8,5	176,9
Kanton Sarajevo	482.497	570.219	667.756	136.304	339.370	568.570	717.362	5,8	148,7

Ukupan broj turista

Graf 6.

Tabela 12. Ukupan broj turista - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	25,4	24,0	20,9	18,3	18,6	18,5	18,5
Centar	20,8	18,4	22,2	24,9	26,7	23,2	19,4
Novo Sarajevo	8,3	8,9	7,7	5,8	4,9	5,7	6,6
Novi Grad	5,6	5,3	8,5	6,3	7,0	8,5	9,0
Grad Sarajevo	60,0	56,6	59,3	55,3	57,2	55,8	53,5
Ilidža	35,9	40,4	37,4	35,5	34,8	38,3	41,4
Vogošća	2,8	1,0	0,6	0,9	0,4	0,4	0,3
Hadžići	0,1	1,1	1,8	6,1	6,7	4,7	3,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,2	0,9	0,9	2,2	0,8	0,8	1,4
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.3.1 Turisti prema načinu dolaska

U posmatranom periodu stopa rasta domaćih turista prema načinu dolaska iznosila je 10,5%. Broj domaćih turista po načinu dolaska se povećao za preko dva puta u 2023. godini u odnosu na 2017. godinu. Stopa rasta stranih turista je 5,1%, a broj posjeta u odnosu na 2017. se povećao za 41,2%.

Tabela 13. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama

Turisti	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Domaći	59.850	74.725	89.918	50.786	87.638	120.222	120.601	10,5	201,5
Strani	422.647	495.494	577.838	85.518	251.732	448.348	596.761	5,1	141,2
Ukupno	482.497	570.219	667.756	136.304	339.370	568.570	717.362	5,8	148,7

Tabela 14. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama - struktura (%)

Turisti	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Domaći	12,4	13,1	13,5	37,3	25,8	21,1	16,8
Strani	87,6	86,9	86,5	62,7	74,2	78,9	83,2
Ukupno	100	100	100	100	100	100	100

Učešće domaćih turista u ukupnom broju turista je povećano u 2023. godini i iznosi 16,8%, što je više nego u 2017. godini kada je učešće domaćih turista iznosilo 12,4%. Učešće stranih turista u ukupnom broju se smanjilo sa 87,6% u 2017. godini na 83,2% u 2023. godini.

Tabela 15. Dolasci turista prema vrstama objekata

Vrsta objekta	Godina							Stopa rasta 2017- 2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Hoteli i sličan smještaj	446.806	530.239	632.716	132.107	330.876	551.295	694.669	6,5	155,5
Odmarališta i slični objekti	21.871	25.439	27.172	3.671	5.846	12.542	13.960	-6,2	63,8
Kampovi i prostor za kampovanje	5.536	8.689	7.541	526	2.648	4.765	7.622	4,7	137,7
Ostali smještaj	8.284	5.852	327	0	0	0	1.111	-24,9	13,4
Ukupno	482.497	570.219	667.756	136.304	339.370	568.602	717.362	5,8	148,7

Najveći broj dolazaka u 2023. godini prema vrsti smještajnog objekta bio je u Hotelima i sličnom smještaju (694.669), što je u odnosu na 2017. godinu veće za 55,5%. Dolasci u Odmarališta i slične objekte bilježe smanjenje za 36,2% i negativnu stopu rasta 6,2%.

Tabela 16. Noćenja turista prema vrstama objekata

Vrsta objekta	Godina							Stopa rasta 2017- 2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Hoteli i sličan smještaj	886.049	1.024.832	1.229.479	263.391	773.023	1.139.641	1.373.365	6,5	155,0
Odmarališta i slični objekti	49.804	58.014	63.144	10.416	20.148	40.106	43.611	-1,9	87,6
Kampovi i prostor za kampovanje	12.486	16.024	15.817	1.166	7.675	11.325	15.081	2,7	120,8
Ostali smještaj	19.031	13.161	673	0	0	0	2.404	-25,6	12,6
Ukupno	967.370	1.112.031	1.309.113	274.973	800.846	1.191.072	1.434.461	5,8	148,3

Prema vrsti smještajnog objekta najveći broj noćenja ostvaren je u okviru djelatnosti Hoteli i sličan smještaj sa 1.373.365 noćenja u 2023. godini, što je za 55,0% više u odnosu na 2017. godinu. Noćenja u Odmaralištima i sličnom smještaju smanjena su za 12,4% u odnosu na 2017. godinu i bilježe negativnu stopu rasta od 1,9% za posmatrani period.

3. Noćenja

3.1. Broj noćenja domaćih turista

Tokom 2023. godine zabilježeno je 194.727 noćenja domaćih turista u KS. Najviše noćenja domaćih turista je u općini Ilidža 78.553 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 40,3%. Od ukupnog broja noćenja koja su ostvarena na području KS, u općini Centar ostvareno je 17,9%, Hadžićima 10,4%, Starom Gradu 10,3%, u općini Novo Sarajevo 6,6%, Novom Gradu 6,4%, Trnovu 6,3%, te u Vogošći 1,5%.

U 2017. godini u Kantonu je zabilježeno 102.734 noćenja domaćih turista. Najviše noćenja domaćih turista bilo je u općini Ilidža 24.790 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 24,1%, a najmanje učešće imale su općine Novi Grad 7,1% i Hadžići sa 1,2%.

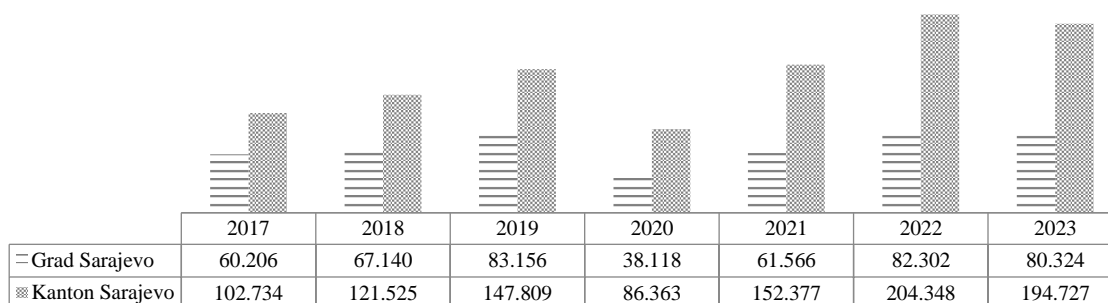
U Kantonu Sarajevo u periodu 2017. do 2023. broj noćenja domaćih turista se povećavao godišnje po prosječnoj stopi od 9,6%. Najveću stopu rasta, u posmatranom periodu, ima općina Hadžići 49,1%. Najmanju prosječnu stopu, odnosno negativnu imaju općine Vogošća (11,4%), Novo Sarajevo (0,7%) i Stari Grad (0,3). Učešće noćenja domaćih turista Grada u Kantonu Sarajevo 2023. godine je 41,2%, a 2017. godine je bilo 58,6 %.

Tabela 17. Broj noćenja domaćih turista

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	20.468	22.788	24.043	12.220	17.790	22.344	20.047	-0,3	97,9
Centar	18.944	21.603	29.939	13.722	27.114	34.449	34.884	9,1	184,1
Novo Sarajevo	13.525	13.843	15.198	5.984	6.586	11.392	12.892	-0,7	95,3
Novi Grad	7.269	8.906	13.976	6.192	10.076	14.117	12.501	8,1	172,0
Grad Sarajevo	60.206	67.140	83.156	38.118	61.566	82.302	80.324	4,2	133,4
Ilidža	24.790	38.685	44.399	29.558	60.527	84.008	78.553	17,9	316,9
Vogošća	7.777	6.232	5.360	2.924	3.039	3.040	3.343	-11,4	43,0
Hadžići	1.234	3.255	7.366	10.941	22.323	28.715	20.240	49,1	1640,2
Ilijaš	0	76	0	0	0				
Trnovo	8.727	6.137	7.528	4.822	4.922	6.283	12.267	5,0	140,6
Kanton Sarajevo	102.734	121.525	147.809	86.363	152.377	204.348	194.727	9,6	189,5
Prosječna dužina boravka u KS	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	-0,9	94,1

U 2023. godini prosječna dužina boravka domaćih turista se smanjila na 1,6 noćenja u odnosu na 2017. godinu kad je broj noćenja bio 1,7.

Broj noćenja domaćih turista

Graf 7.

Tabela 18. Broj noćenja domaćih turista - struktura (%)

Općina	Struktura (%)						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	19,9	18,8	16,3	14,1	11,7	10,9	10,3
Centar	18,4	17,8	20,3	15,9	17,8	16,9	17,9
Novo Sarajevo	13,2	11,4	10,3	6,9	4,3	5,6	6,6
Novi Grad	7,1	7,3	9,5	7,2	6,6	6,9	6,4
Grad Sarajevo	58,6	55,2	56,3	44,1	40,4	40,3	41,2
Ilidža	24,1	31,8	30,0	34,2	39,7	41,1	40,3
Vogošća	7,6	5,1	3,6	3,4	2,0	1,5	1,7
Hadžići	1,2	2,7	5,0	12,7	14,6	14,1	10,4
Ilijaš	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	8,5	5,0	5,1	5,6	3,2	3,1	6,3
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3.2. Broj noćenja stranih turista

U 2023. godini evidentirano je 1.239.734 noćenja stranih turista na području KS. Najviše noćenja stranih turista je na općini Ilidža 527.143 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 42,5%.

Od ukupnog broja noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo u Centru je 20,7%, Starom Gradu je 20,1%, Novom Gradu 7,0%, Novom Sarajevu 6,4%, Hadžićima 2,4%, Trnovu 0,7% i Vogošći 0,1%.

Broj noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo u 2023. godini je za 43,4% veći u odnosu na 2017. godinu kada je bilo 864.636 noćenje, a stopa rasta iznosi 5,3%.

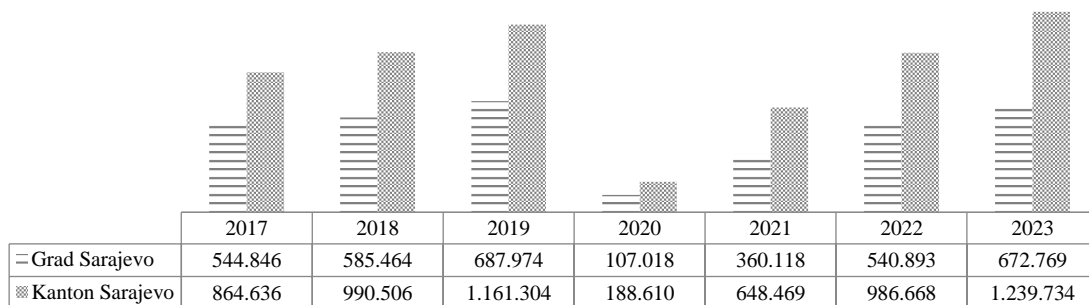
Učešće noćenja stranih turista Grada u Kantonu Sarajevo 2023. godine je 54,3%, i smanjilo se u odnosu na 2017. godinu kada je bilo 63,0%.

Tabela 19. Broj noćenja stranih turista

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	254.139	275.897	275.547	41.450	123.903	201.062	249.730	-0,2	98,3
Centar	189.165	191.871	252.590	45.310	160.082	227.395	257.090	4,5	135,9
Novo Sarajevo	68.427	80.444	82.833	11.222	45.451	52.124	78.887	2,1	115,3
Novi Grad	33.115	37.252	77.004	9.036	30.682	60.312	87.062	14,8	262,9
Grad Sarajevo	544.846	585.464	687.974	107.018	360.118	540.893	672.769	3,1	123,5
Ilidža	295.197	379.262	442.830	73.761	257.804	414.448	527.143	8,6	178,6
Vogošća	18.973	7.958	3.475	678	1.020	1.776	1.490	-30,5	7,9
Hadžići	757	12.128	20.443	4.550	26.820	25.272	29.186	68,5	3855,5
Ilijaš	0	164	31	0	0	0			
Trnovo	4.863	5.530	6.551	2.603	2.707	4.279	9.146	9,4	188,1
Kanton Sarajevo	864.636	990.506	1.161.304	188.610	648.469	986.668	1.239.734	5,3	143,4
Prosječna dužina boravka u KS	2,0	2,0	2,0	2,2	2,6	2,2	2,1	0,2	101,5

U 2023. godini prosječna dužina boravka stranih turista na području Kantona Sarajevo bila je 2,1 noćenja i u odnosu na 2017. godinu se povećala, kad je iznosila 2,0 noćenja.

Broj noćenja stranih turista

Graf 8.

Tabela 20. Broj noćenja stranih turista - struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	29,4	27,9	23,7	22,0	19,1	20,4	20,1
Centar	21,9	19,4	21,8	24,0	24,7	23,0	20,7
Novo Sarajevo	7,9	8,1	7,1	5,9	7,0	5,3	6,4
Novi Grad	3,8	3,8	6,6	4,8	4,7	6,1	7,0
Grad Sarajevo	63,0	59,1	59,2	56,7	55,5	54,8	54,3
Ilidža	34,1	38,3	38,1	39,1	39,8	42,0	42,5
Vogošća	2,2	0,8	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1
Hadžići	0,1	1,2	1,8	2,4	4,1	2,6	2,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	0,6	0,6	0,6	1,4	0,4	0,4	0,7
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3.3. Ukupan broj noćenja

Kanton Sarajevo je u 2023. godini evidentirao 1.434.461 noćenja svih turista, što je za 467.091 noćenja turista više nego 2017. godine, kada je evidentirano 967.370 noćenja turista. Broj noćenja turista u periodu 2017. do 2023. godine se povećavao godišnje po stopi od 5,8%.

Tokom posmatranog perioda najviše noćenja evidentirano je na općini Ilidža i to sa tendencijom rasta učešća u ukupnom broju noćenja Kantona. Broj noćenja u općini Ilidža povećao se za 89,3% u odnosu na 2017. godinu. U 2023. godini najveće učešće noćenja u ukupnom broju noćenja Kantona ima općina Ilidža 42,2%, a najmanje općina Vogošća 0,3%.

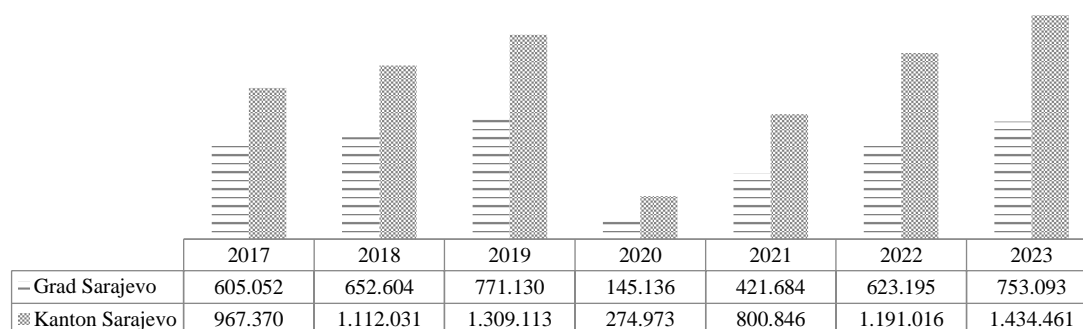
U 2023. godini u Gradu je evidentirano 753.093 noćenja turista što je za 24,5% više nego 2017. kada je zabilježeno 605.052 noćenja turista.

Učešće noćenja turista Grada u Kantonu Sarajevo u 2023. godini je 52,5%, a 2017. godine je bilo 62,5%.

Tabela 21. Ukupan broj noćenja

Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2013
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Stari Grad	274.607	298.685	299.590	53.670	141.693	223.406	269.777	-0,3	98,2
Centar	208.109	214.826	282.529	59.032	187.196	261.844	291.974	5,0	140,3
Novo Sarajevo	81.952	94.287	98.031	17.206	52.037	63.516	91.779	1,6	112,0
Novi Grad	40.384	46.158	90.980	15.228	40.758	74.429	99.563	13,8	246,5
Grad Sarajevo	605.052	652.604	771.130	145.136	421.684	623.195	753.093	3,2	124,5
Ilidža	319.987	417.947	487.229	103.319	318.331	498.456	605.696	9,5	189,3
Vogošća	26.750	14.190	8.835	3.602	4.059	4.816	4.833	-21,7	18,1
Hadžići	1.991	15.383	27.809	15.491	49.143	53.987	49.426	58,2	2482,5
Ilijaš			31	0	0	0	0		
Trnovo	13.590	11.667	14.079	7.425	7.629	10.562	21.413	6,7	157,6
Kanton Sarajevo	967.370	1.112.031	1.309.113	274.973	800.846	1.191.016	1.434.461	5,8	148,3

Ukupan broj noćenja

Graf 9.

Tabela 22. Ukupan broj noćenja – struktura (%)

Općina	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stari Grad	28,4	26,9	22,9	19,5	17,7	18,8	18,8
Centar	21,5	19,3	21,6	21,5	23,4	22,0	20,4
Novo Sarajevo	8,5	8,5	7,5	6,3	6,5	5,3	6,4
Novi Grad	4,2	4,2	6,9	5,5	5,1	6,2	6,9
Grad Sarajevo	62,5	58,7	58,9	52,8	52,7	52,3	52,5
Ilidža	33,1	37,6	37,2	37,6	39,7	41,9	42,2
Vogošća	2,8	1,3	0,7	1,3	0,5	0,4	0,3
Hadžići	0,2	1,4	2,1	5,6	6,1	4,5	3,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,4	1,0	1,1	2,7	1,0	0,9	1,5
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 23. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama

Turisti	Godina							Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Domaći	102.734	121.525	147.809	86.363	152.377	204.348	194.727	9,6	189,5
Strani	864.636	990.506	1.161.304	188.610	648.469	986.668	1.239.734	5,3	143,4
Ukupno	967.370	1.112.031	1.309.113	274.973	800.846	1.191.016	1.434.461	5,8	148,3

Broj noćenja domaćih turista po načinu dolaska za posmatrani period imao je stopu rasta od 9,6% i u odnosu na 2017. Godinu broj se povećao za 89,5%. Stopa rasta kod noćenja stranih turista za posmatrani period je 5,3% i u odnosu na 2017. godinu povećan je za 43,4%.

Gledano na nivou cijelog Kantona Sarajevo ukupan broj noćenja stranih i domaćih turista povećavao se godišnje po stopi od 5,8% i u 2023. godini se povećao za 48,3% u odnosu na 2017. godinu.

Tabela 24. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama – struktura (%)

Turisti	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Domaći	10,6	10,9	11,3	31,4	19,0	17,2	13,6
Strani	89,4	89,1	88,7	68,6	81,0	82,8	86,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kolika je popularnost neke zemlje kao turističkog odredišta, mjeri se brojem posjeta stranih državljana, odnosno dolazak stranih turista. Dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta prikazuju da je u 2023. godini najveći broj turista bio iz Turske, čak 93.053 dolazaka.

Broj turista iz Hrvatske je 67.878, što je u odnosu na 2017. godinu povećano za 73,0%. Najveću stopu rasta dolazaka turista za posmatrani period imale su Saudijska Arabija (13,5%) i Crna Gora (13,4%).

Drastično smanjenje bilježi dolazak turista iz Južne Koreje, gdje je u 2023. godini broj turista smanjen za 93,4% u odnosu na 2017. godinu. Također, dolazak ovih turista bilježi najveću negativnu stopu za posmatrani period i to 32,2%.

Tabela 25. Dolasci turista prema zemljama prebivališta

Zemlja								Stopa rasta 2017-2023	Indeks 2023/2017
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Hrvatska	39.243	48.743	59.161	18.590	19.883	54.487	67.878	8,1	173,0
Srbija	17.826	20.709	25.507	12.503	24.665	39.300	35.198	10,2	197,5
UAE	25.846	28.774	26.158	8.750	39.093	28.059	20.112	-3,5	77,8
Turska	62.724	57.881	47.080	4.984	15.896	45.090	93.053	5,8	148,4
Kina	16.394	35.454	63.627	3.318	986	2.892	18.575	1,8	113,3
Crna Gora	6.359	7.830	9.226	3.289	8.757	13.923	15.343	13,4	241,3
SAD	17.875	19.446	23.484	3.163	8.960	19.486	22.817	3,5	127,6
Slovenija	20.067	24.469	26.767	3.057	7.128	21.459	24.602	3,0	122,6
Njemačka	15.319	20.170	23.566	2.758	11.880	22.864	24.784	7,1	161,8
Austrija	9.556	11.243	12.037	1.612	6.557	11.655	13.508	5,1	141,4
Kuvajt	8.497	6.850	7.216	1.450	9.251	10.356	11.796	4,8	138,8
S. Arabija	15.450	21.145	47.538	1.306	26.014	24.375	37.483	13,5	242,6
Italija	10.481	13.477	16.679	1.229	2.914	8.062	10.800	0,4	103,0
Velika Britanija	7.306	8.842	9.550	1.198	3.282	7.590	8.759	2,6	119,9
Nizozemska	5.233	6.360	7.004	1.193	3.846	8.386	7.213	4,7	137,8
Švedska	6.363	6.659	7.415	947	3.306	6.449	5.615	-1,8	88,2
Francuska	5.419	6.511	6.222	829	3.633	5.643	5.793	1,0	106,9
Oman	9.689	8.126	7.441	584	5.124	9.297	11.459	2,4	118,3
Mađarska	4.895	6.998	8.592	429	2.516	6.822	11.676	13,2	238,5
Poljska	6.890	8.396	7.886	375	2.547	6.951	7.821	1,8	113,5
Španija	5.670	6.508	7.736	368	1.650	3.791	5.327	-0,9	94,0
Japan	3.548	4.126	3.950	351	200	471	915	-17,6	25,8
Južna Koreja	10.481	7.001	3.198	64	74	389	688	-32,2	6,6
Ostale	91.516	109.776	120.798	13.171	43.570	90.551	135.546	5,8	148,1
UKUPNO	422.647	495.494	577.838	85.518	251.732	448.348	596.761	5,1	141,2

U strukturi noćenja stranih turista najviše noćenja ostvarili su turisti iz Turske čak 136.618, što je u odnosu na 2017. godinu veće za 32,0%. Noćenja turista iz Crne Gore za posmatrani period imaju najveću stopu rasta 14,1% i noćenja turista u 2023. godini u odnosu na 2017. godinu se povećao za više od 2,5 puta.

Južna Koreja bilježi najveće smanjenje noćenja turista u 2023. godini gdje je smanjen broj noćenja u odnosu na 2017. godinu za 86,5% sa negativnom stopom rasta od 24,9%.

Tabela 26. Noćenja turista prema zemljama prebivališta

Zemlja								Stopa rasta 2013-2023	Indeks 2023/2013
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Hrvatska	69.219	87.483	104.312	37.669	40.480	107.458	131.507	9,6	190,0
Srbija	32.067	37.276	45.845	23.863	47.301	72.455	66.286	10,9	206,7
UAE	86.111	96.692	83.960	24.643	130.717	91.418	65.255	-3,9	75,8
Turska	103.482	94.493	80.440	9.802	34.604	73.312	136.618	4,0	132,0
Kina	19.615	41.528	78.732	5.603	4.669	6.893	27.191	4,8	138,6
Crna Gora	11.767	13.775	16.073	6.123	17.675	27.096	29.676	14,1	252,2
SAD	39.885	43.106	50.388	6.217	19.657	45.965	53.786	4,4	134,9
Slovenija	31.964	38.606	44.850	6.009	13.812	39.117	45.873	5,3	143,5
Njemačka	32.225	40.734	48.644	5.732	29.958	49.556	52.205	7,1	162,0
Austrija	16.761	20.481	22.356	3.342	13.166	23.472	26.006	6,5	155,2
Kuvajt	34.805	27.096	26.904	6.719	40.597	42.902	49.091	5,0	141,0
S. Arabija	46.087	59.176	124.662	4.444	74.834	63.922	99.038	11,5	214,9
Italija	21.729	27.039	39.132	2.564	6.037	16.883	21.989	0,2	101,2
Velika Britanija	17.424	20.531	22.438	3.005	8.819	18.783	23.051	4,1	132,3
Nizozemska	8.330	13.277	14.812	2.608	9.185	18.806	16.159	9,9	194,0
Švedska	15.161	15.962	16.717	2.130	8.038	14.411	13.170	-2,0	86,9

Francuska	10.741	12.058	12.822	1.976	8.047	12.522	12.509	2,2	116,5
Oman	27.622	22.486	19.644	1.543	14.301	24.017	30.273	1,3	109,6
Mađarska	8.523	11.281	14.388	835	5.090	12.433	7.325	-2,1	85,9
Poljska	9.780	11.910	12.551	998	4.105	11.000	12.114	3,1	123,9
Španija	9.119	9.976	12.692	888	3.071	6.808	9.983	1,3	109,5
Japan	11.352	5.238	5.532	605	583	1.392	1.872	-22,7	16,5
Južna Koreja	11.460	7.495	3.703	116	145	948	1.551	-24,9	13,5
Ostale	189.407	232.807	259.707	31.176	113.578	205.099	307.206	7,2	162,2
UKUPNO	864.636	990.506	1.161.304	188.610	648.469	986.668	1.239.734	5,3	143,4

Uticaj pandemije COVID-19 imao je za posljedicu veliki pad dolaska stranih turista u 2020. i 2021. godini u odnosu na prethodne godine, dok u 2022. i 2023. godini se povećava broj noćenja.

U 2019. godini broj posjeta stranih turista bio je 577.838, dok je u 2020. i 2021. godini zabilježeno smanjenje za čak 85,2%, odnosno 56,4%, u 2023. godini se broj dolaska stranih turista ponovo povećava i iznosi 596.761.

U posmatranom periodu najviše dolazaka bilježe turisti iz Turske i Hrvatske.

4. Iskorištenost kapaciteta i prosječna dužina boravka

U Kantonu Sarajevu je u 2023. godini iskorištenost kapaciteta (odnos broja noćenja i smještajnih kapaciteta u toku jedne godine) iznosila 29,0%. Na području općine Hadžići najviše je iskorištenih kapaciteta, 36,0%, a najmanje u općini Vogošća 5,2%.

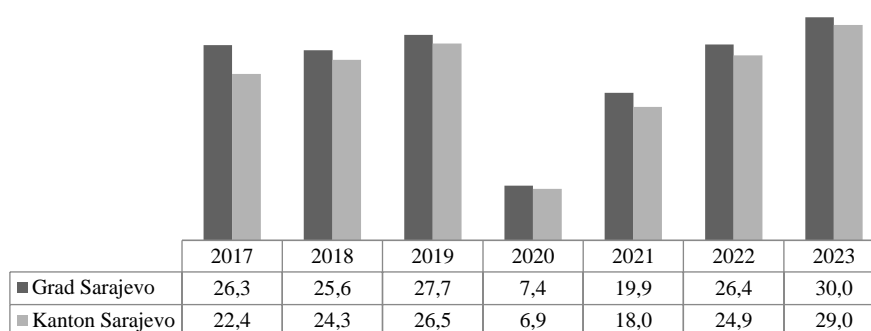
U Kantonu Sarajevo iskorištenost smještajnih kapaciteta 2017. godini bila je 22,4%. Tokom posmatranog perioda iskorištenost kapaciteta u Kantonu ima tendenciju rasta po prosječnoj stopi od 3,8

U odnosu na 2017. godinu iskorištenost kapaciteta u Gradu Sarajevo se povećala sa 26,3% na 30,0% u 2023. godini.

Tabela 27. Iskorištenost kapaciteta u %

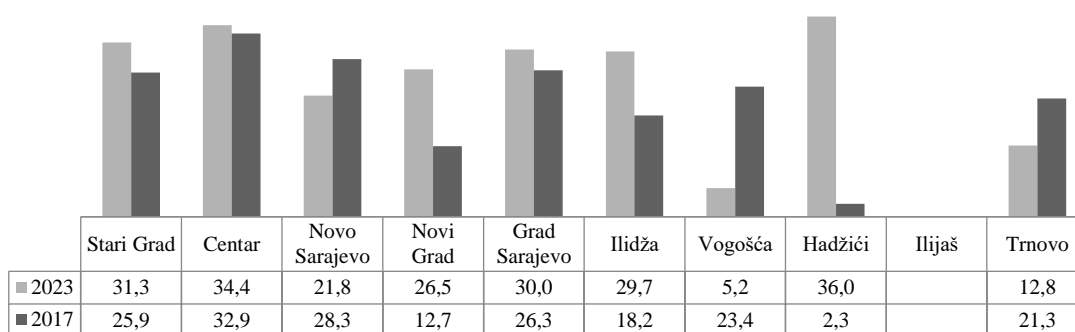
Općina	Godina							Stopa rasta 2017-2023
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Stari Grad	25,9	28,6	28,9	9,7	20,8	28,1	31,3	2,7
Centar	32,9	25,5	30,7	7,8	23,7	32,4	34,4	0,6
Novo Sarajevo	28,3	31,8	23,9	5,4	18,0	16,7	21,8	-3,7
Novi Grad	12,7	12,5	21,9	4,5	11,2	19,6	26,5	11,1
Grad Sarajevo	26,3	25,6	27,7	7,4	19,9	26,4	30,0	1,9
Ilidža	18,2	23,4	25,7	6,0	15,9	24,6	29,7	7,2
Vogošća	23,4	20,2	11,4	4,7	5,3	4,9	5,2	-19,4
Hadžići	2,3	16,8	28,2	13,9	36,6	40,2	36,0	47,8
Ilijaš								
Trnovo	21,3	15,0	17,9	7,9	6,9	6,5	12,8	-7,0
Kanton Sarajevo	22,4	24,3	26,5	6,9	18,0	24,9	29,0	3,8

Iskorištenost turističkih kapaciteta Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva po godinama u %

Graf 10.

Iskorištenost turističkih kapaciteta po općinama u 2017. i 2023. godini, u %

Graf 11.

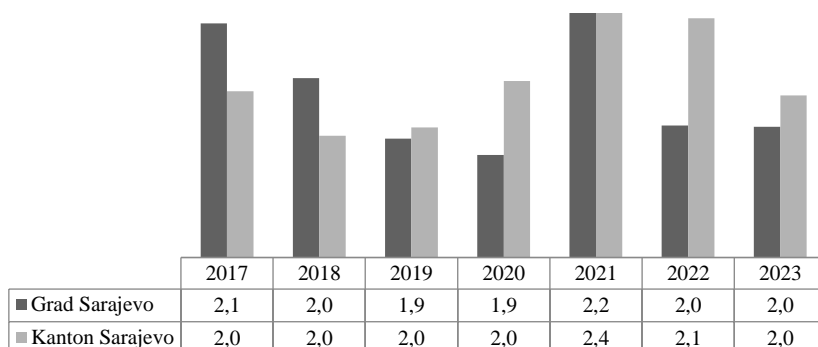
U 2023. godini prosječna dužina boravka turista (odnos broja noćenja i broja turista) i u Kantonu Sarajevo je 2,0 kao i u Gradu Sarajevu je 2,0 dana.

Dužina boravka u općinama kreće se od 1,6 u Novom Gradu do 2,3 dana u općini Vogošća.

Tabela 28. Prosječna dužina boravka turista, dana

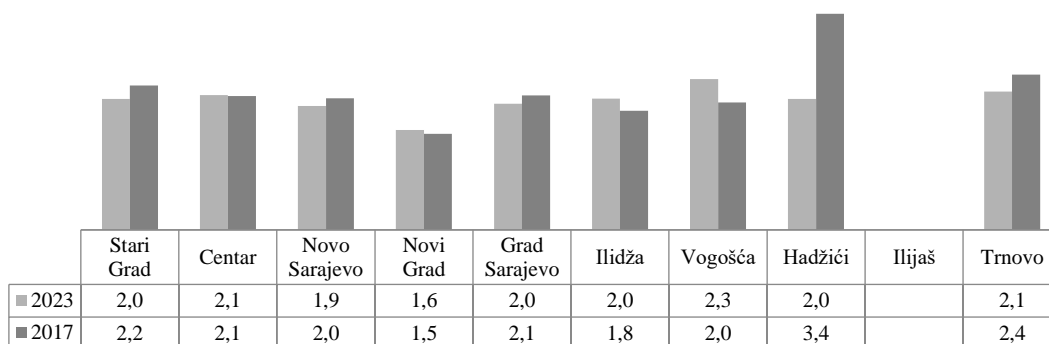
Općina	Godina							Stopa rasta 2013-2023
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Stari Grad	2,2	2,2	2,1	2,2	2,2	2,1	2,0	-1,4
Centar	2,1	2,0	1,9	1,7	2,1	2,0	2,1	0,1
Novo Sarajevo	2,0	1,9	1,9	2,2	3,1	2,0	1,9	-0,9
Novi Grad	1,5	1,5	1,6	1,8	1,7	1,5	1,6	0,5
Grad Sarajevo	2,1	2,0	1,9	1,9	2,2	2,0	2,0	-0,9
Ilidža	1,8	1,8	1,9	2,1	2,7	2,3	2,0	1,4
Vogošća	2,0	2,5	2,1	2,8	2,8	2,0	2,3	2,4
Hadžići	3,4	2,4	2,4	1,9	2,2	2,0	2,0	-6,9
Ilijaš			2,6					
Trnovo	2,4	2,4	2,4	2,5	2,8	2,4	2,1	-1,6
Kanton Sarajevo	2,0	2,0	2,0	2,0	2,4	2,1	2,0	0,0

Prosječna dužina boravka Kantona Sarajevo i Grada Sarajevo, u %

Graf 12.

Prosječna dužina boravka po općinama za 2017. i 2023. godinu, u %

Graf 13.

5. Uporedni pokazatelji

Uporedni pokazatelji stopa rasta Kantona Sarajevo od 2017. do 2023. po obrađenim obilježjima turizma u ovoj informaciji pokazuju da su parametri uglavnom povećani. Najbrže je rastao broj turista i broj noćenja 5,8. Broj ležaja ima stopu rasta 1,9%, dok broj smještajnih jedinica i broj soba bilježe negativnu stopu rasta.

Stopa rasta broja poslovnih jedinica od 2017-2023. najveća je u općinama Trnovo 19,6%, i u općini Hadžići 17,0%. Najmanju stopu rasta, odnosno negativnu, broja poslovnih jedinica imaju općine Novi Grad (5,6) i Stari Grad (6,3).

Najveću stopu rasta broja soba imala je općina Hadžići 7,2% i Trnovo 6,5%, a najmanju stopu rasta u posmatranom periodu, imaju općine Novo Sarajevo i Vogošća.

Općina Trnovo u periodu 2017-2023. bilježi najveću stopu rasta broja ležaja, 14,8%, kao i općina Hadžići 7,1%. Najmanju stopu rasta i to negativnu imaju općine Vogošća 2,8% i Stari Grad 2,9%.

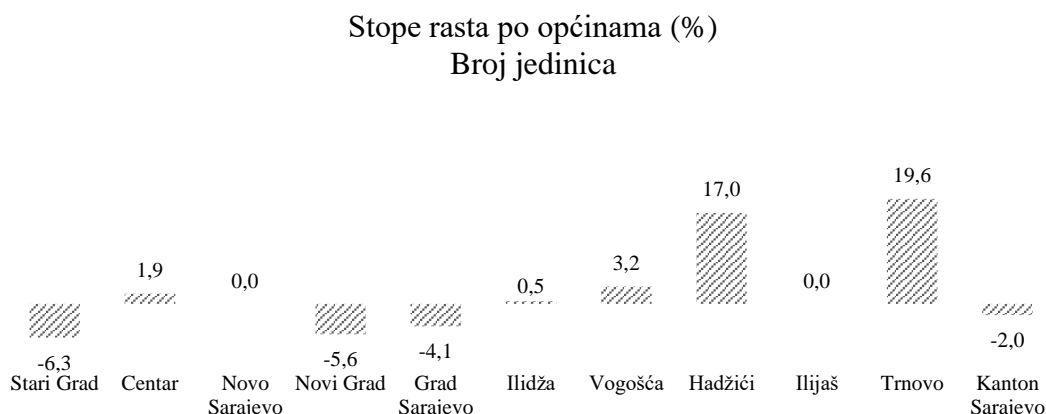
Broj turista u periodu 2017-2023. najbrže je rastao u općini Hadžići 70,0% i u općini Novi Grad 13,1%. Najmanju stopu rasta broja turista, odnosno negativnu imala je općina Vogošća 23,5%, koja je ujedno i jedina općina sa negativnom stopom dolaska turista.

Stopa rasta broja noćenja je najveća u općini Hadžići 58,2%, dok je najmanju stopu rasta u broju noćenja, odnosno negativnu stopu imala općina Vogošća 21,7%.

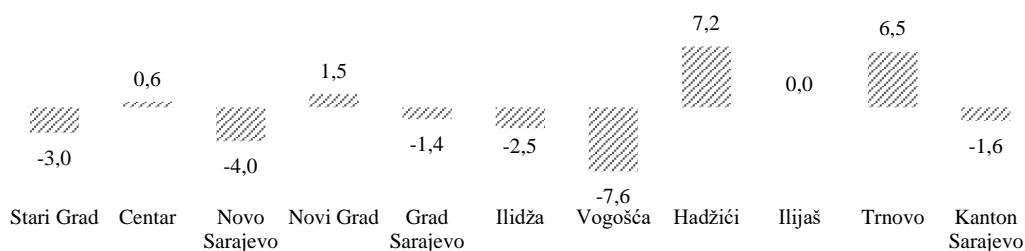
Tabela 29. Stope rasta pokazatelja turizma od 2017. do 2023., u %

Općina	broj jedinica	broj soba	broj ležaja	broj turista	broj noćenja
Stari Grad	-6,3	-3,0	-2,9	1,2	-0,3
Centar	1,9	0,6	4,3	4,8	5,0
Novo Sarajevo	0,0	-4,0	5,5	2,5	1,6
Novi Grad	-5,6	1,5	2,4	13,1	13,8
Grad Sarajevo	-4,1	-1,4	1,2	4,1	3,2
Ilidža	0,5	-2,5	2,1	8,0	9,5
Vogošća	3,2	-7,6	-2,8	-23,5	-21,7
Hadžići	17,0	7,2	7,1	70,0	58,2
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	19,6	6,5	14,8	8,5	6,7
Kanton Sarajevo	-2,0	-1,6	1,9	5,8	5,8

5.1. Uporedni pregled stopa rasta pokazatelja turizma

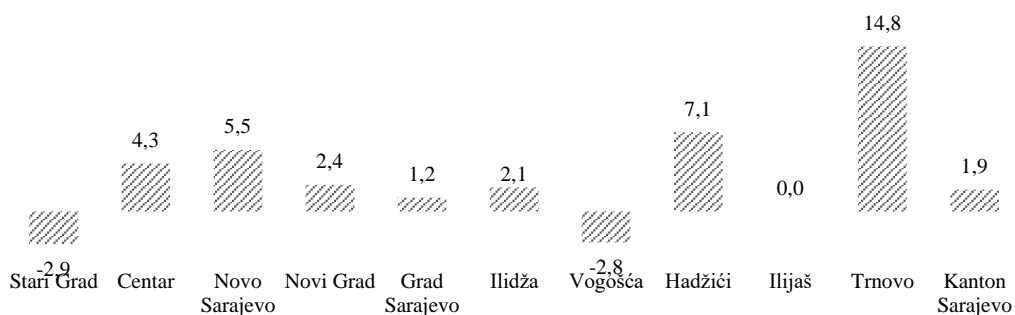

Graf 14.
Stope rasta po općinama (%)
Broj soba

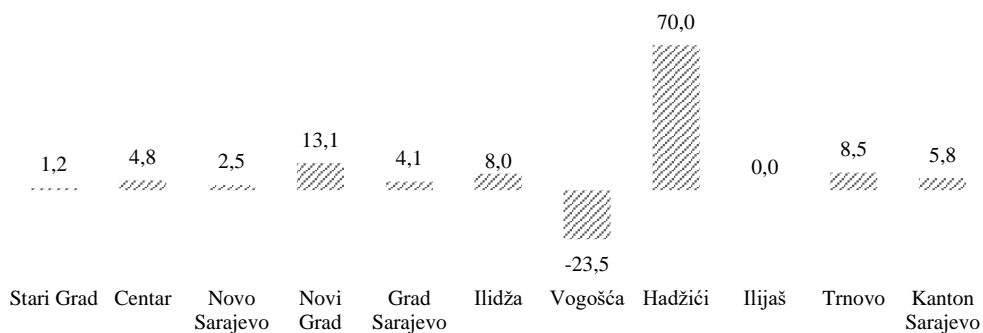
Graf 15.

Stope rasta po općinama (%)
Broj ležaja

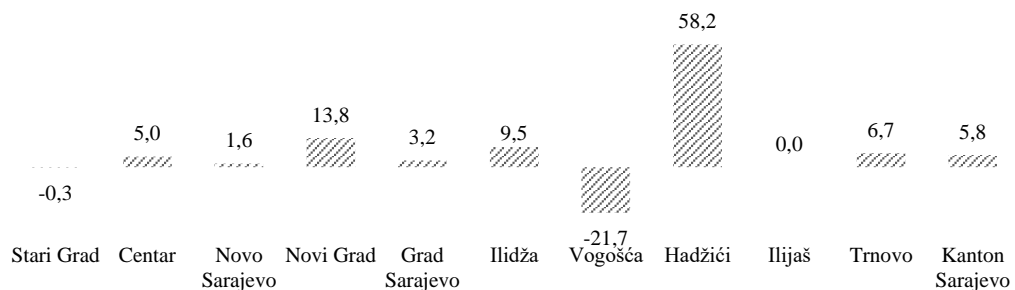
Graf 16.

Stope rasta po općinama (%)
Broj turista

Graf 17.

Stope rasta po općinama (%)
Broj noćenja

Graf 18.

6. Ocjena 2023.

Na području Kantona Sarajevo, krajem 2023. godine, postoji 141 poslovnih jedinica sa smještajnim kapacitetima, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 10,1%.

Posmatrajući osam kantonalnih općina, broj poslovnih jedinica u 2023. godini se kreće od 5-56. Najviše je poslovnih jedinica u općinama Stari Grad (56), Ilidža (27) i Centar (24). Njihovo učešće u ukupnom broju poslovnih jedinica Kantona iznosi Stari Grad 39,7%, Ilidža 19,1% i Centar 17,0% a najmanje je u Vogošći 3,5, Hadžići 4,3 i Trnovo 5,0.

Smještajni kapaciteti raspolažu sa **4.834 soba**, što je za 6,3% manje nego 2022. godini. Smanjenje u 2023. u odnosu na prethodnu godinu ima većina općina na području Kantona Sarajevo, izuzev općine Stari Grad gdje je zabilježen rast broja soba u odnosu na prethodnu godinu.

U smještajnim kapacitetima ima **13.541 ležaja**, odnosno 3,4% više nego prethodne godine. Povećanje broja ležaja u 2023. u odnosu na prethodnu godinu imaju sve općine na području Kantona Sarajevo, osim općine Novi Grad i Vogošća.

U 2023. godini Kanton Sarajevo posjetilo je **120.601 domaćih turista**, što je za 0,3% više u odnosu na 2022. godinu. Rast bilježe sve općine Kantona, osim općine Stari Grad, Novi Grad i Hadžići koje bilježe smanjenje u odnosu na prethodnu godinu.

Kanton Sarajevo posjetilo je **596.761 stranih turista**, što je za 33,1% više nego prethodne godine. Do povećanja broja stranih turista u 2023. godini došlo je u svim općinama osim u općini Vogošća gdje je zabilježen izrazit pad posjete stranih turista. U 2023. godini Grad Sarajevo je posjetilo 25,0% više stranih turista nego prethodne godine.

Kanton Sarajevo u 2023. godini posjetilo je ukupno **717.362 turista**, što je više za 26,2% nego prethodne godine. Povećanje ukupnog broja turista u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u svim općinama Kantona Sarajevo, osim u općinama Vogošća i Hadžići.

Domaći turisti ostvarili su u 2023. godini **194.727 noćenja**, što je za 5% manje nego 2022. godine. Najveće povećanje broja noćenja u odnosu na prethodnu godinu zabilježila je općina Trnovo, dok je najveće smanjenje zabilježeno u općini Hadžići.

U 2023. godini prosječna dužina boravka domaćih turista iznosi 1,6, i u odnosu na prethodnu godinu smanjen je.

Strani turisti ostvarili su **1.239.734 noćenja**, što je za 25,6% više nego u 2022. godini. Povećanje broja noćenja stranih turista u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu je zabilježeno u svim općinama Kantona Sarajevo osim u općini Vogošća gdje je došlo do smanjenja.

U 2023. godini prosječna dužina boravka stranih turista na području Kantona Sarajevo bila je 2,1 noćenja i manja je u odnosu na 2022. godinu.

Turisti u 2023. godini su ostvarili **ukupno 1.434.461 noćenja** u Kantonu Sarajevo, što je za 20,4% više nego u 2022. godine.

U 2023. godini sve općine Kantona Sarajevo bilježe povećanje ukupnog broja noćenja turista u odnosu na 2022. godinu osim općine Hadžići.

Dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta prikazuju da je u 2023. godini najveći broj turista bilo iz Turske 93.053, Hrvatske 67.878 i Saudijske Arabije 37.483.

U strukturi noćenja stranih turista najviše noćenja ostvarili su turisti iz Hrvatske 131.507 i Turske 136.618.

Uticaj pandemije COVID-19 imao je za posljedicu veliki pad dolaska stranih turista u 2020. i 2021. godini u odnosu na prethodne godine ali se u posmatranoj godini stanje znatno promijenilo.

U Kantonu Sarajevo u 2023. godini **iskorištenost kapaciteta iznosila je 29,0%** i veća je od iskorištenosti u 2022. kada je bila 24,9%. Povećanje iskorištenosti kapaciteta u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u svim općinama Kantona Sarajevo, osim općini Hadžići.

U 2023. godini **prosječna dužina boravaka turista** u Kantonu Sarajevo je **2,0 dan** i u odnosu na prethodnu godinu je manja.

Pregled tabela

Tabela 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	5
Tabela 2. Smještajni kapaciteti (poslovne jedinice) - struktura (%).....	6
Tabela 3. Broj soba	6
Tabela 4. Broj soba - struktura (%).....	7
Tabela 5. Broj ležaja	8
Tabela 6. Broj ležaja - struktura (%).....	8
Tabela 7. Broj domaćih turista	9
Tabela 8. Broj domaćih turista - struktura (%).....	10
Tabela 9. Broj stranih turista	10
Tabela 10. Broj stranih turista - struktura (%).....	11
Tabela 11. Ukupan broj turista.....	12
Tabela 12. Ukupan broj turista - struktura (%)	12
Tabela 13. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama	13
Tabela 14. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama - struktura (%).....	13
Tabela 15. Dolasci turista prema vrstama objekata.....	13
Tabela 16. Noćenja turista prema vrstama objekata.....	13
Tabela 17. Broj noćenja domaćih turista.....	14
Tabela 18. Broj noćenja domaćih turista - struktura (%)	15
Tabela 19. Broj noćenja stranih turista.....	15
Tabela 20. Broj noćenja stranih turista - struktura (%)	16
Tabela 21. Ukupan broj noćenja	17
Tabela 22. Ukupan broj noćenja – struktura (%)	18
Tabela 23. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama.....	18
Tabela 24. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama – struktura (%).....	18
Tabela 25. Dolasci turista prema zemljama prebivališta.....	19
Tabela 26. Noćenja turista prema zemljama prebivališta.....	19
Tabela 27. Iskorištenost kapaciteta u %	20
Tabela 28. Prosječna dužina boravka turista, dana	21
Tabela 29. Stope rasta pokazatelja turizma od 2017. do 2023., u %	23

Pregled grafova

Graf 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	5
Graf 2. Broj soba.....	7
Graf 3. Broj ležaja	8
Graf 4. Broj domaćih turista.....	9
Graf 5. Broj stranih turista	11
Graf 6. Ukupan broj turista	12
Graf 7. Broj noćenja domaćih turista	15
Graf 8. Broj noćenja stranih turista	16
Graf 9. Ukupan broj noćenja	17
Graf 10. Iskorištenost turističkih kapaciteta Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva po godinama u %	21
Graf 11. Iskorištenost turističkih kapaciteta po općinama u 2017. i 2023. godini, u %	21
Graf 12. Prosječna dužina boravka Kantona Sarajevo i Grada Sarajevo, u %	22
Graf 13. Prosječna dužina boravka po općinama za 2017. i 2023. godinu, u %	22
Graf 14. Stope rasta po općinama (%) Broj jedinica.....	23
Graf 15. Stope rasta po općinama (%) Broj soba	23
Graf 16. Stope rasta po općinama (%) Broj ležaja	24
Graf 17. Stope rasta po općinama (%) Broj turista	24
Graf 18. Stope rasta po općinama (%) Broj noćenja.....	24